

ESTUDI

El voluntariat a Catalunya.

Qui, com i per què

Estudi realitzat per la Federació Catalana de Voluntariat Social en col·laboració amb la Plataforma del Voluntariado de España

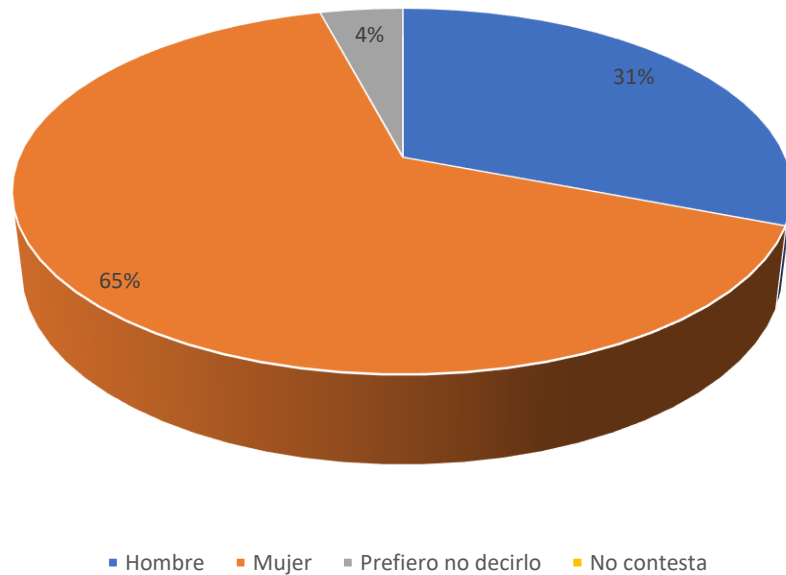
Any 2022

FITXA TÈCNICA

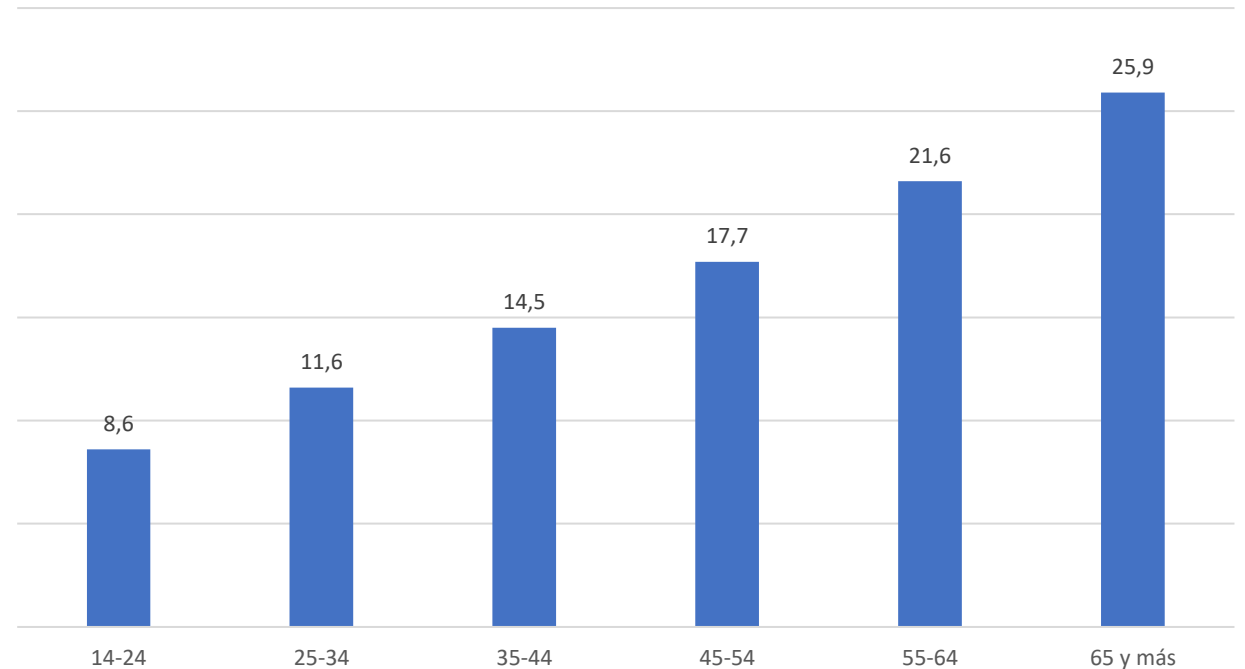
- Univers: Persones voluntàries de Catalunya
- Mostra:
 - Mostra real: 425 quotes de sexe i edat flexibles
 - Mostra teòrica: 400
 - Marge d'error: +- 4,9%
- Eina: qüestionari auto aplicable a través d'Internet
- Data: 01/04 - 31/07 del 2022
- Estudi estatal distribuït per comunitats autònomes

PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC DE LES PERSONES VOLUNTÀRIES A CATALUNYA

Persones enquestades segons sexe (%)

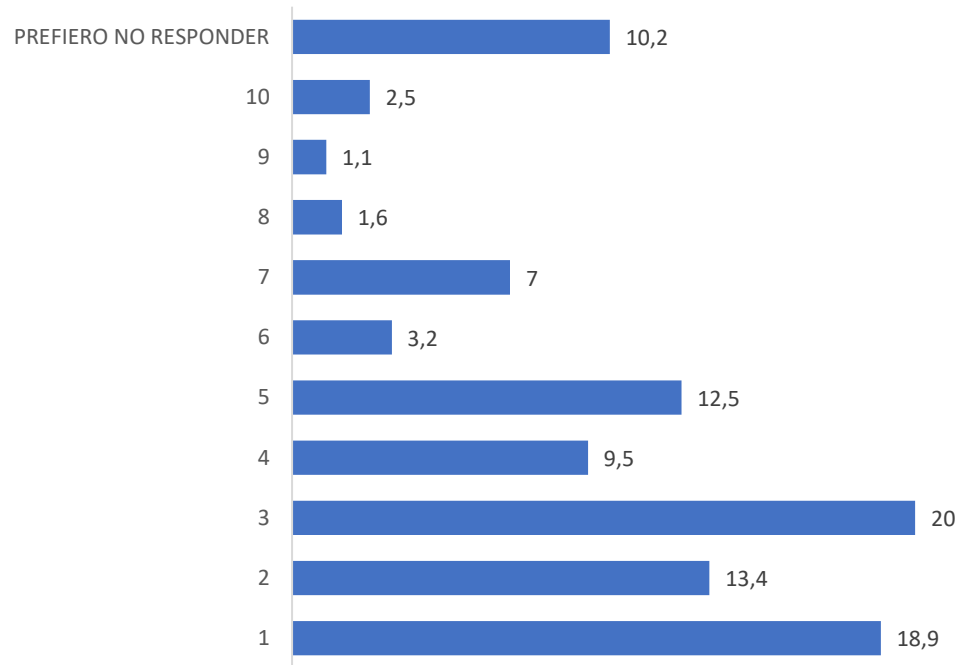
Persones enquestades segons edat (%)

L'estudi constata la feminització del voluntariat a Catalunya, més que el percentatge de dones voluntàries d'Espanya (59,5%).

El grup d'edat predominant en voluntariat és de 65 anys, seguit del grup de 55 a 64. A diferència del que passa a la resta d'Espanya, on la franja predominant se situa dels 45 als 54 anys.

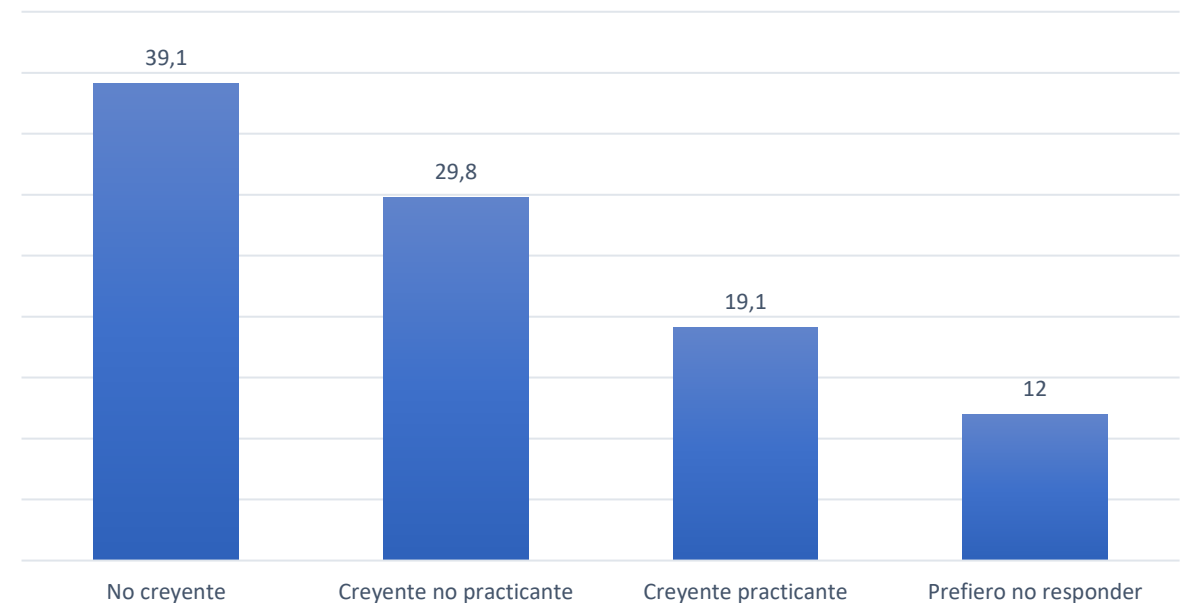
Persones enquestades segons posició política (escala 1-10)

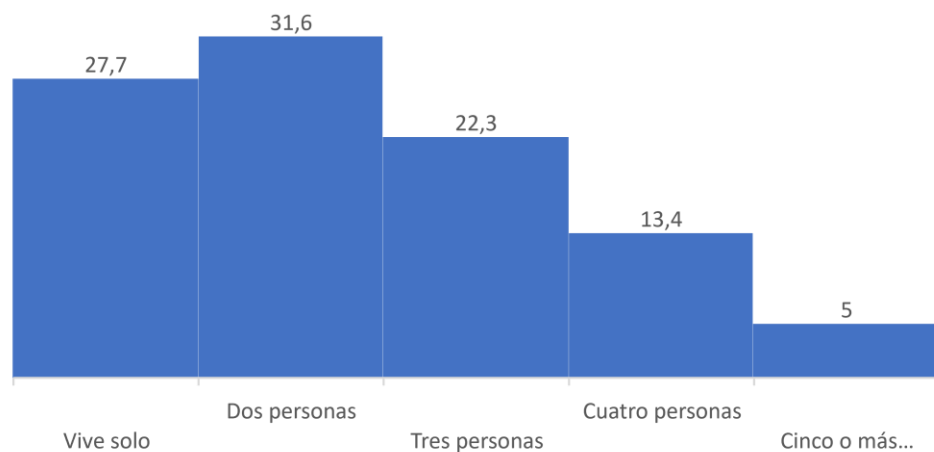
L'estudi reflecteix com gairebé la meitat (48,9%) de la població voluntària és creient –practicant i no practicant–. El més freqüent és que les persones que fan voluntariat es declaren “no creients”. Cal tenir en compte que també aquí hi ha un 12,0% de persones que declina respondre aquesta qüestió.

Hi predominen les persones autoidentificades en una posició política d'esquerres: 5 de cada 10 persones se situen a la part més propera a l'extrema esquerra de l'escala (3,7 a la resta d'Espanya). Només el 15,4% dels enquestats se situa a la dreta. Assenyalem que un 10,2% de persones enquestades han preferit no identificar-ne la posició ideològica.

Persones enquestades segons posició religiosa %

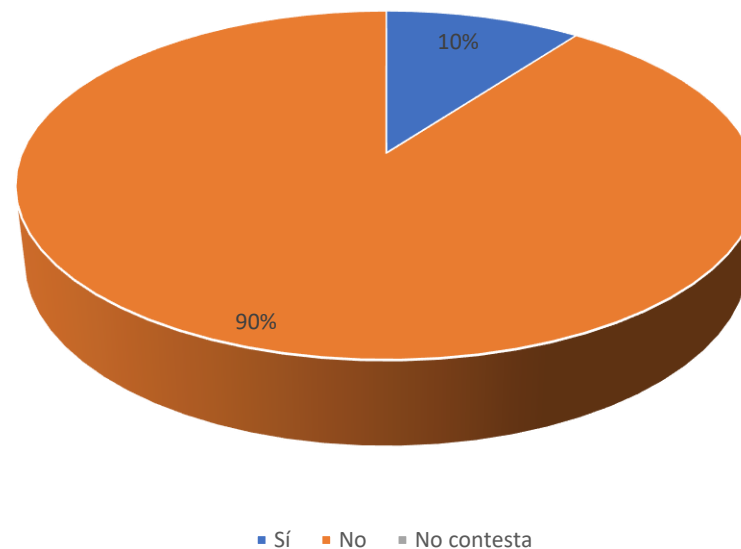
Persones enquestades segons nombre de persones que conviuen a la llar

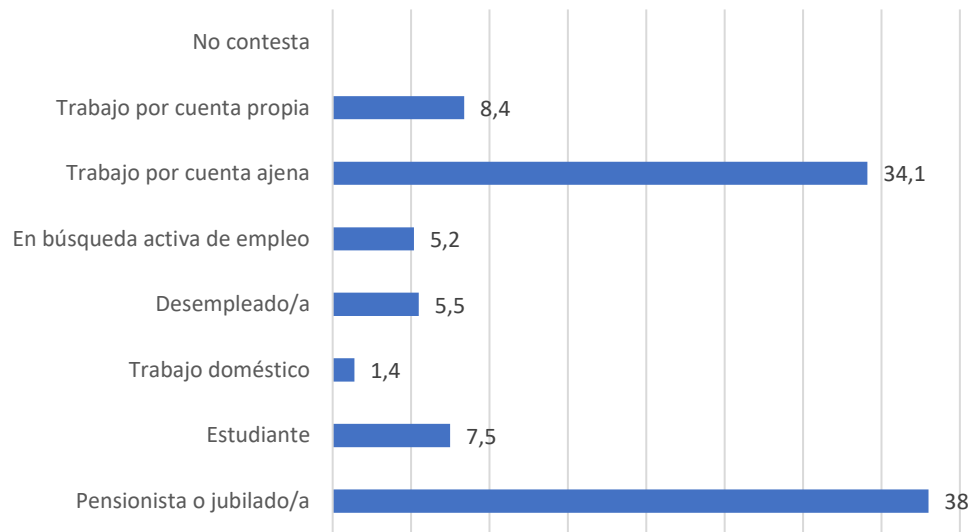
La taxa de persones voluntàries amb discapacitat és similar a la de la població general (11,5%, segons dades de l'INE (3)), cosa que ens porta a la conclusió que les persones amb discapacitat fan voluntariat amb la mateixa freqüència que les que no tenen discapacitat.

Sobresurten el nombre de persones enquestades que conviuen amb una altra persona a casa, mentre que les llars amb cinc o més persones són clarament minoritaris, només un 5% del total. A més a més, més d'una quarta part de les persones enquestades viuen soles.

Persones enquestades segons si tenen discapacitat (%)

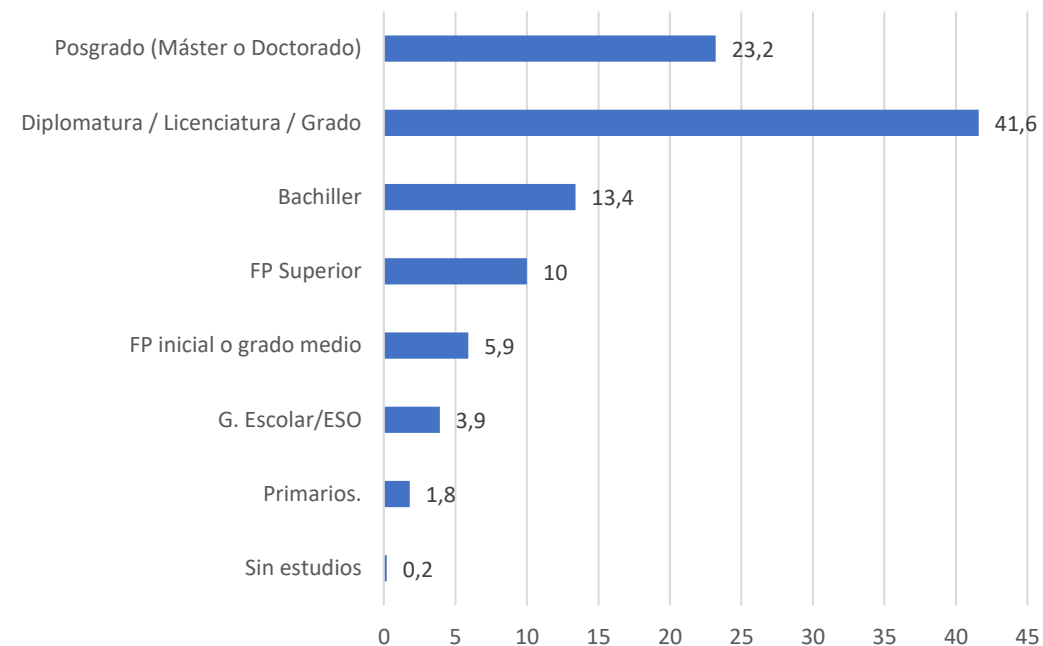
Persones enquestades segons ocupació principal (%)

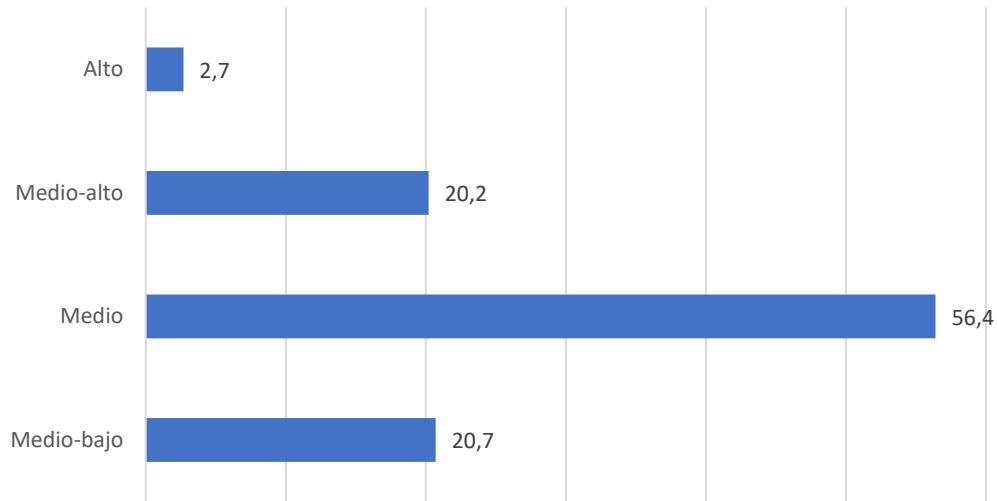
A més nivell d'estudis hi ha una tendència més gran al voluntariat, respecte a aquells amb nivells educatius menors.

La taxa de persones jubilades fent voluntariat és molt alta a Catalunya, concordant aquestes dades d'ocupació amb les dades d'edat del principi.

Persones enquestades nivell d'estudis (%)

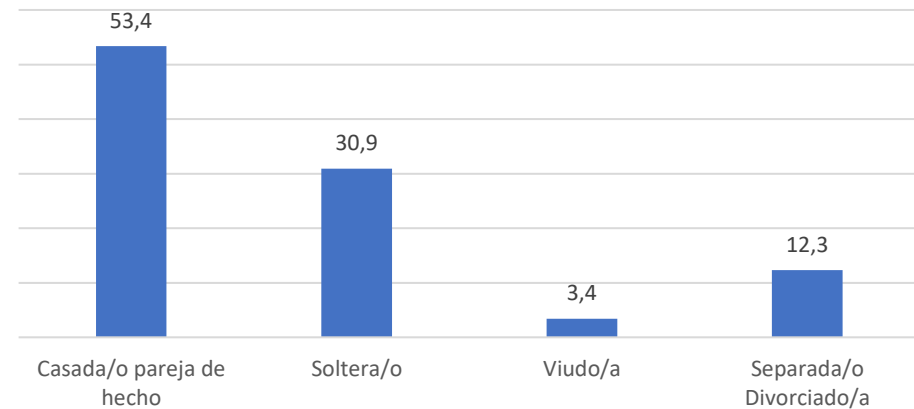
Persones enquestades nivell de socioeconòmic declarat (%)

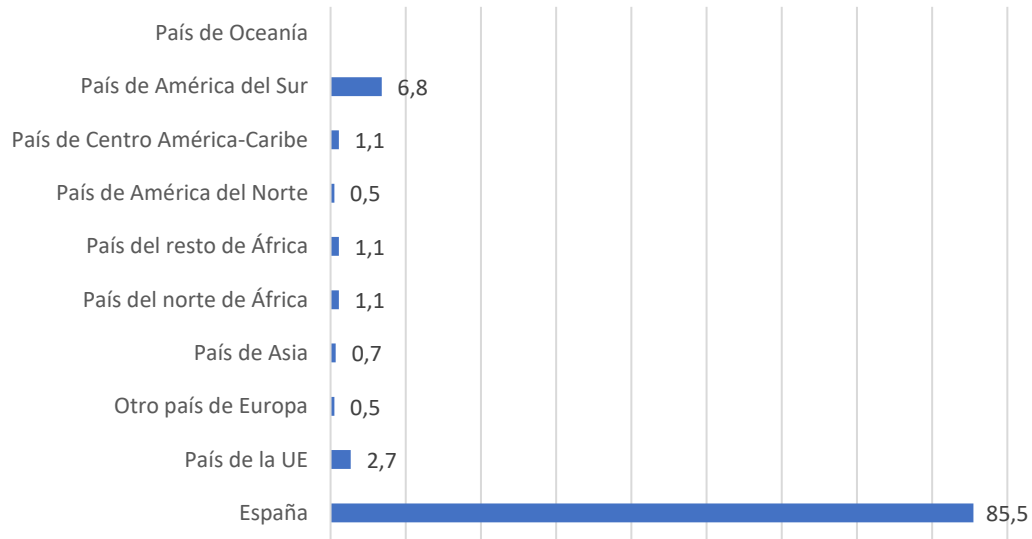
Més de la meitat de les persones voluntàries declaren un nivell socioeconòmic mig, seguidament de les persones amb un nivell socioeconòmic mig baix. Els nivells més alts i els més baixos reflecteixen una proporció semblant sent una mica superior els nivells més alts.

Hi predominen les persones voluntàries amb parella, en proporció superior a les dades globals (46,2%).

Persones enquestades segons estat civil (%)

Persones enquestades país de origen (%)

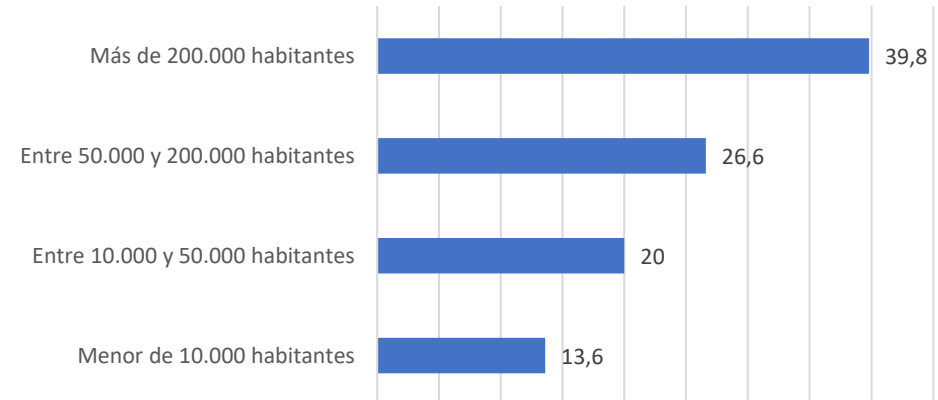

Les persones voluntàries resideixen més en territoris de més de 200.000 habitants, seguit d'aquells d'ens 50.000 i 200.000 habitants.

Catalunya es troba constituïda predominantment de municipis menors de 10.000 i de 10.000 a 50.000 habitants.

El país d'origen de les persones enquestades és majoritàriament Espanya. Per a la resta de països, els valors són semblants a la resta d'Espanya. Dins de les persones d'origen estranger, destaquen els de països de l'Amèrica del Sud que estan per sobre de la resta de procedències (6,8%). Aquesta xifra, tendència a tot Espanya, mostra una participació superior en forma de voluntariat en comparació amb el percentatge de la població per part de les persones d'origen sud-americà (3,1% a Catalunya i 2,4% a tot Espanya segons dades de l'INE) són d'aquesta procedència i un 6,8% són voluntàries a Catalunya i un 6,5% a la resta d'Espanya). Sent inferior en la resta de casos.

Persones per mida de la població de residència(%)

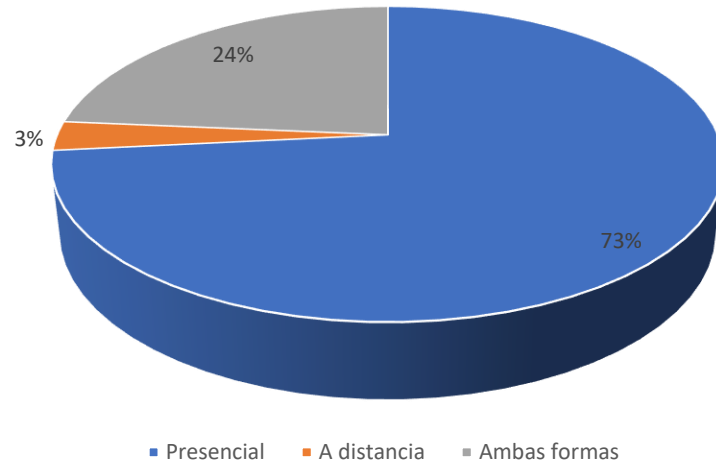

Com és la persona voluntària catalana?

- Dona
- De 65 a més anys
- Ideològicament en posició d'esquerres
- No creient
- Viu en una llar de 2 persones
- Jubilada o treballadora per compte d'altri
- Estudis superiors
- Nivell socioeconòmic mitjà
- Resideix a una població de més de 200.000 habitants

CARACTERÍSTIQUES DE L'ACCIÓ VOLUNTÀRIA A CATALUNYA

Persones enquestades segons el tipus de voluntariat que realitza (%)

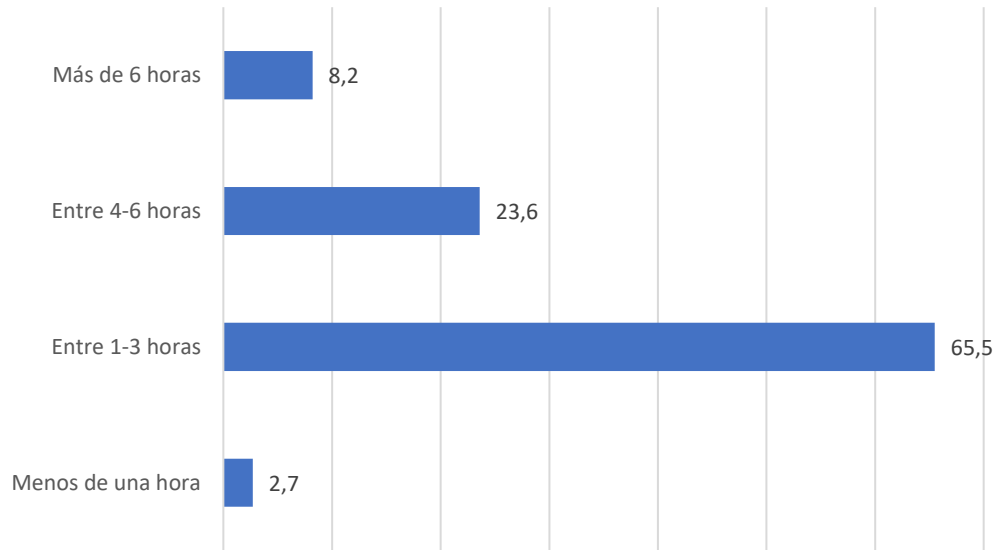
A l'estudi, destaca el voluntariat presencial en més percentatge que la resta. Tot i això, cal assenyalar que gairebé un terç del voluntariat utilitza les noves tecnologies.

Persones enquestades segons àmbit de voluntariat %

Sobresurt notablement el voluntariat social en comparació amb altres àmbits de voluntariat.

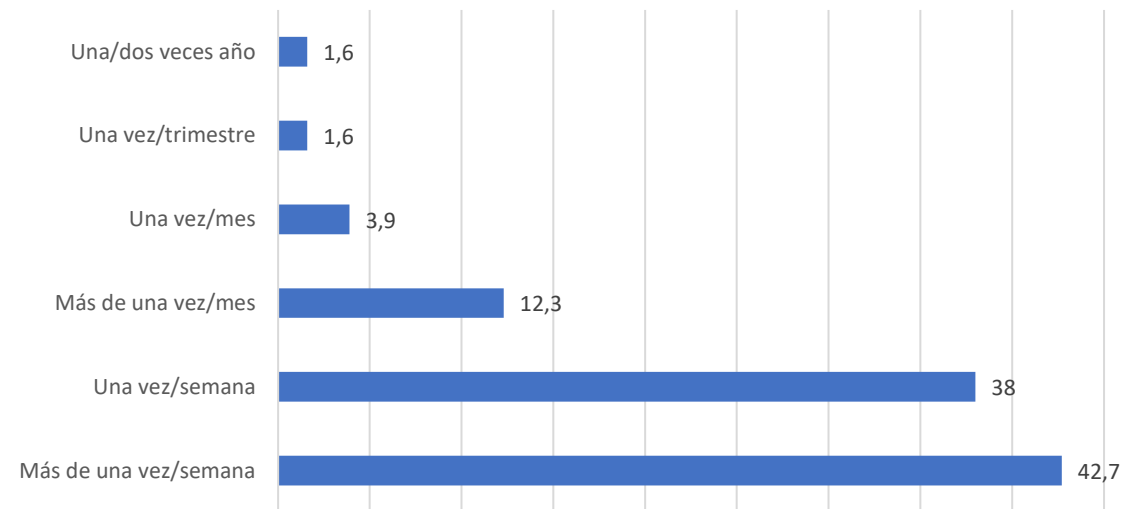
Persones enquestades segons temps que dediquen al voluntariat cada vegada que van a l'entitat (%)

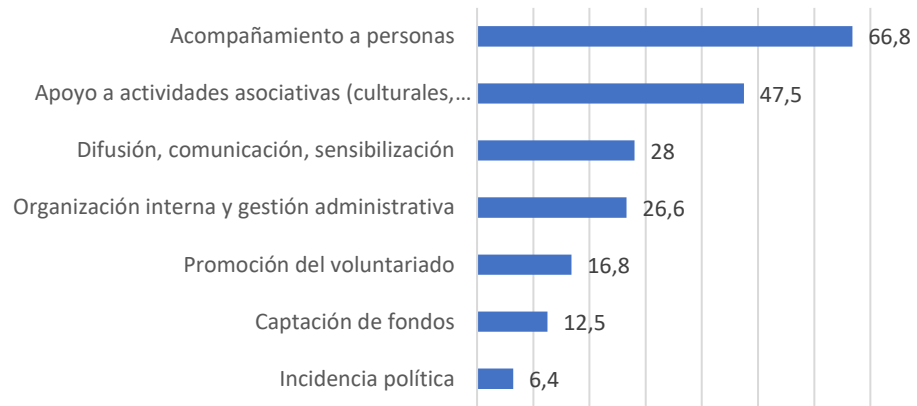
Es mostra un percentatge més gran de persones enquestades que acudeixen més d'una vegada a la setmana a l'entitat on realitzen voluntariat, per la qual cosa la freqüència és molt elevada.

Podem observar que més de la meitat de les persones enquestades dediquen entre 1-3 hores al voluntariat cada vegada que acudeixen a l'entitat. També es destaca que la intensitat de dedicació al voluntariat és alta amb un 31,8% de 4 a més de 6 hores.

Persones enquestades segons freqüència con la que realitzen voluntariat (%)

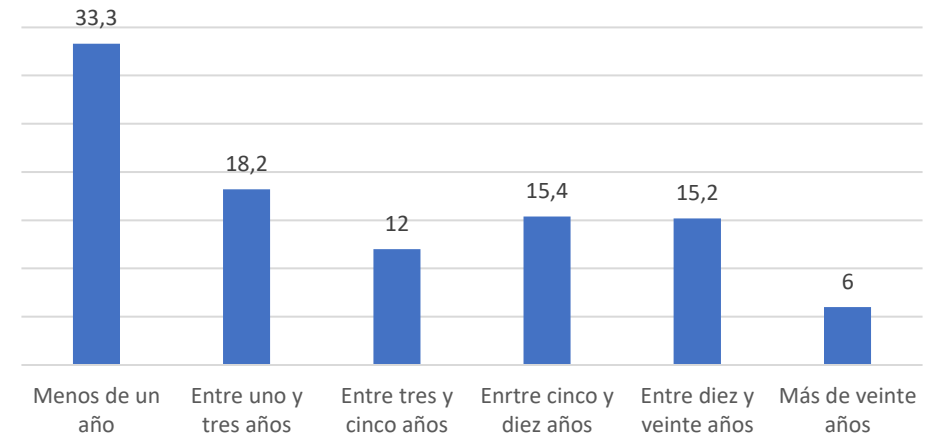
Persones enquestades segons activitats de voluntariat que realitzen (%)

Predominen les persones que l'activitat de voluntariat que realitzen és l'acompanyament de persones, sent notablement més gran que a la resta d'Espanya (57,1%). D'altra banda, la captació de fons i la incidència política són activitats amb percentatges de persones voluntàries molt menors.

Destaca un percentatge més alt de les persones enquestades que porten menys d'un any d'antiguitat com a voluntàries. El percentatge de persones entrevistades que estan més de 5 anys és del 36,6%, cosa que mostra una continuïtat en l'activitat voluntària.

Persones enquestades segons antiguitat com a voluntàries (%)

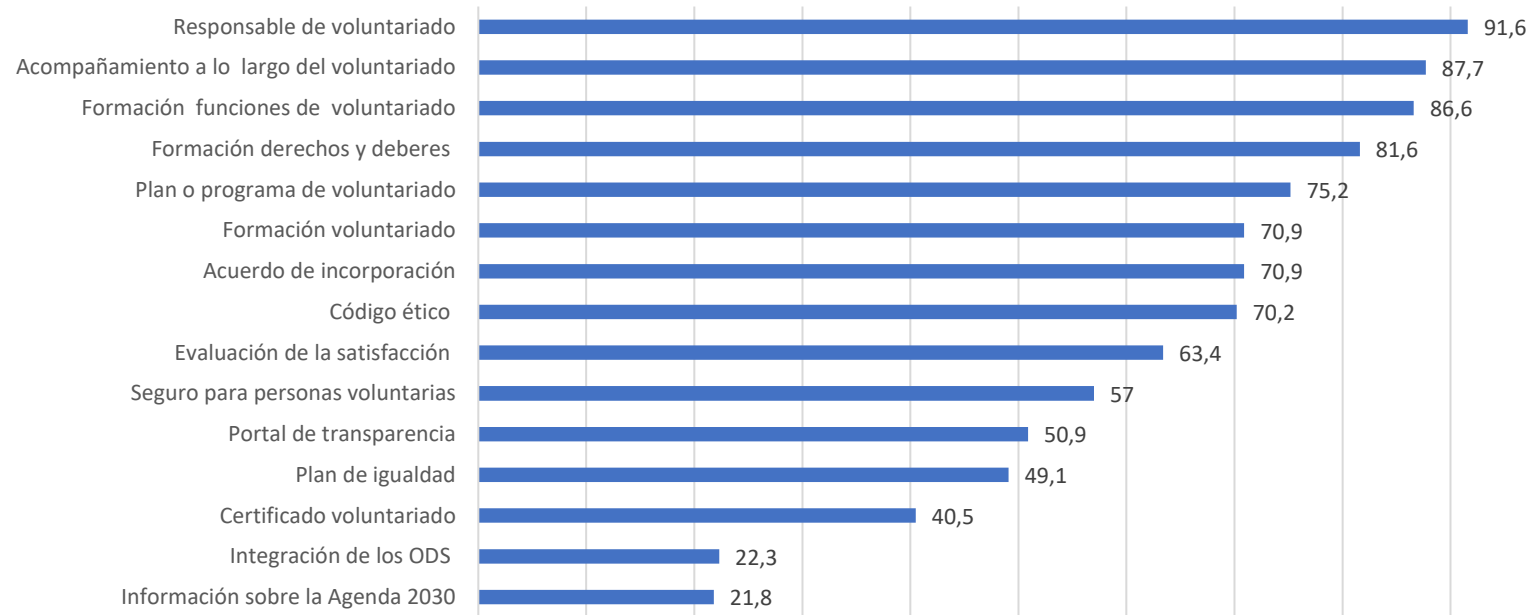

Resum de l'acció voluntària a Catalunya

- El voluntariat és majoritàriament presencial, si bé es van obrint pas les noves tecnologies.
- Hi destaca l'àmbit de voluntariat social com el més predominant.
- La freqüència i la intensitat de voluntariat és molt alta.
- Hi predomina l'acompanyament a persones.
- Destaquen les persones que porten menys d'un any al voluntariat, però, hi ha una continuïtat de l'acció voluntària.

LA GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT A CATALUNYA

Persones enquestades segons eines de gestió del voluntariat que identifiquen a l'entitat (%)

En general hi ha una implantació àmplia de les eines de gestió del voluntariat. Cal esmentar la baixa referència que fan les persones enquestades a la integració dels ODS i de l'Agenda 2030 a l'acció voluntària, marc en què creiem que s'ha d'inscriure la mateixa.

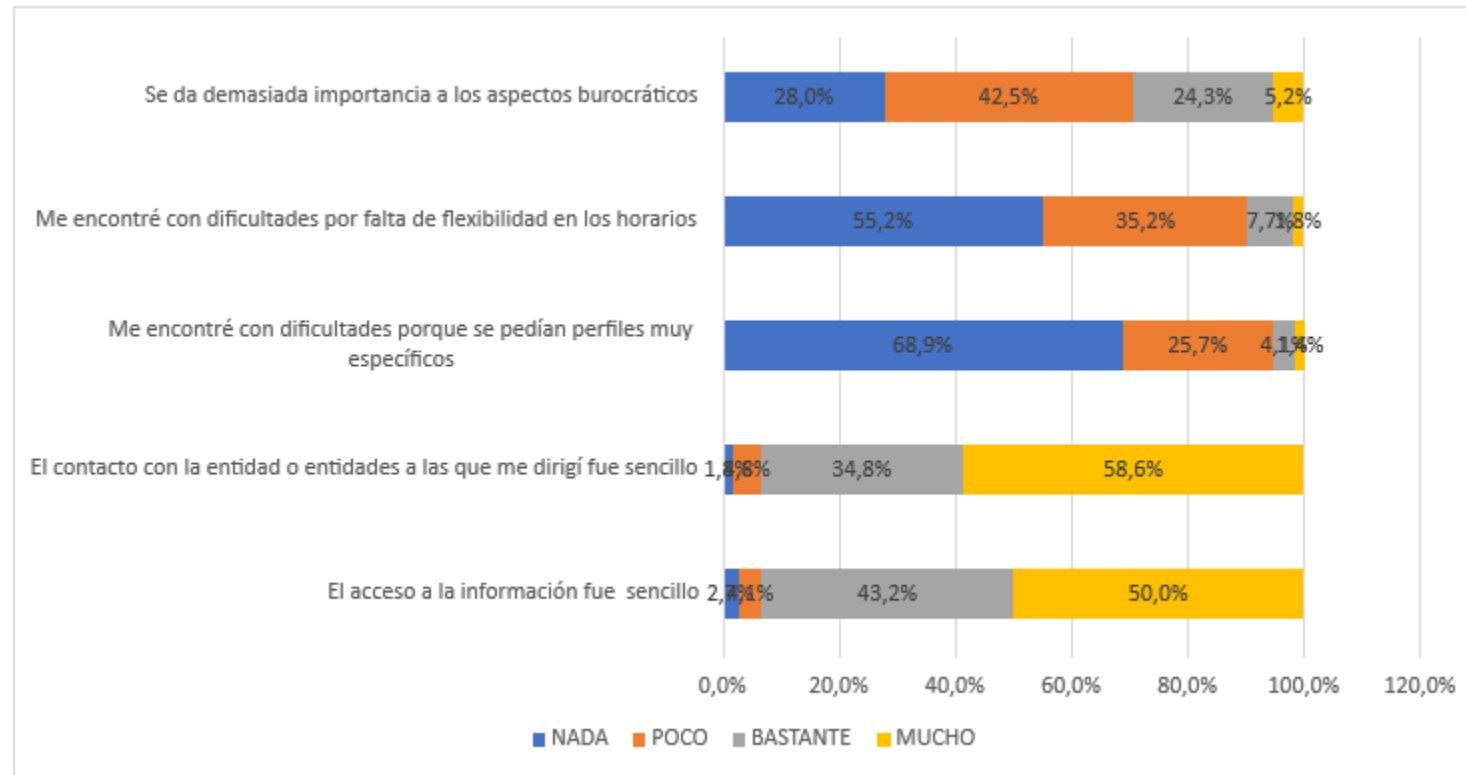
Persones enquestades segons com van accedir al voluntariat (%)

Hi predomina l'accés al voluntariat mitjançant el coneixement d'altres persones, ja sigui per coneguts o per altres voluntaris.

Els mètodes tradicionals, com ara xerrades o campanyes de publicitat, semblen en declivi i, d'altra banda, Internet i les XXSS no tenen la puixança que es podria esperar, atès el seu pes en la societat actual.

Persones enquestades segons grau d'acord amb afirmació relatives a l'acollida (%)

El gràfic mostra com l'accés a la informació i el contacte amb l'entitat és senzill. No hi ha gaires dificultats a causa dels horaris i dels perfils. Sembla que es detecta certa importància als aspectes burocràtics, lleugerament per sota de la resta d'Espanya.

Resum de la gestió del voluntariat a Catalunya

- S'identifiquen més les eines relacionades amb l'acompanyament de voluntariat (responsable, acompanyament, formació) que aquelles relacionades amb l'Agenda 2030 i la Integració ODS.
- Les persones voluntàries accedeixen més a través de persones conegudes que a través d'altres mitjans, com internet, aplicacions o campanyes.
- L'accés a la informació i a l'entitat és senzill, així com es troben amb facilitats per compatibilitzar amb horaris i adequació a perfils. Pel que fa a la burocràcia, la major part de la població li dóna poca importància, però es compta amb un percentatge representatiu que sí que ho fa.

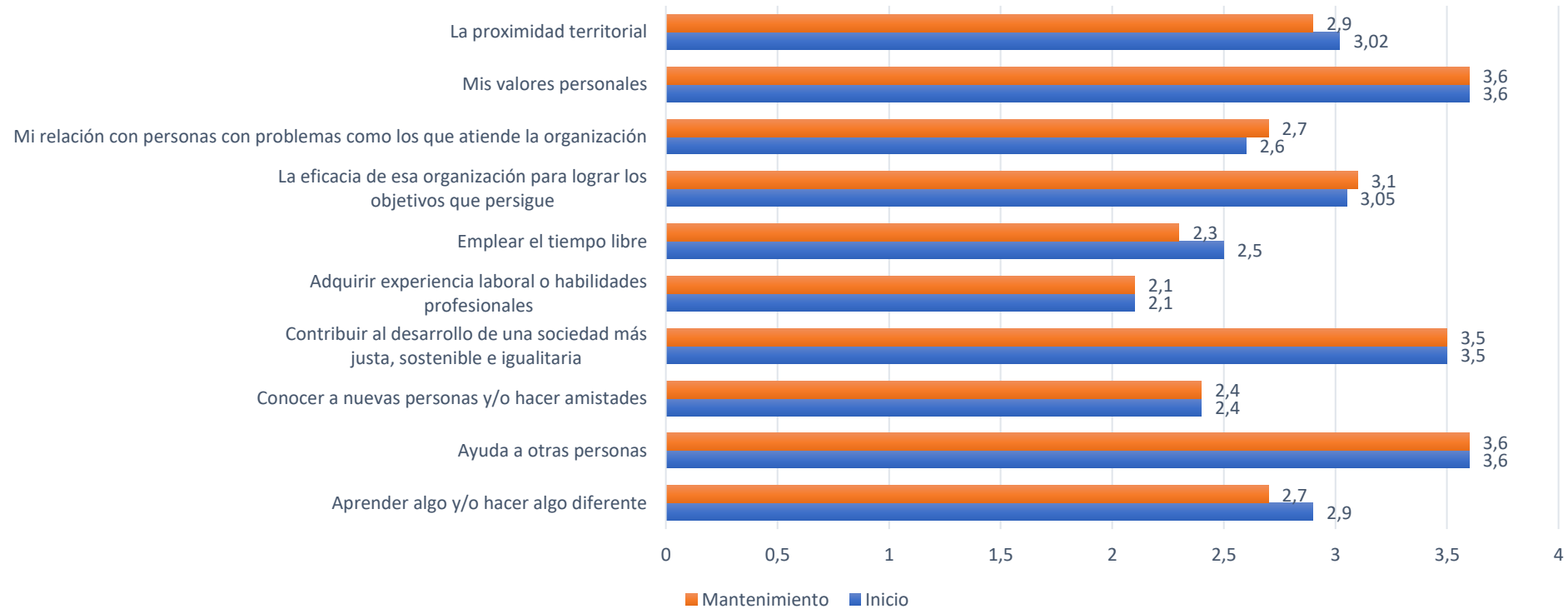
LA MOTIVACIÓ, SATISFACCIÓ I EXPECTATIVES DE LES PERSONES VOLUNTÀRIES A CATALUNYA

Puntuacions mitjanes amb diferents aspectes de l'acció voluntària, escala 1-4

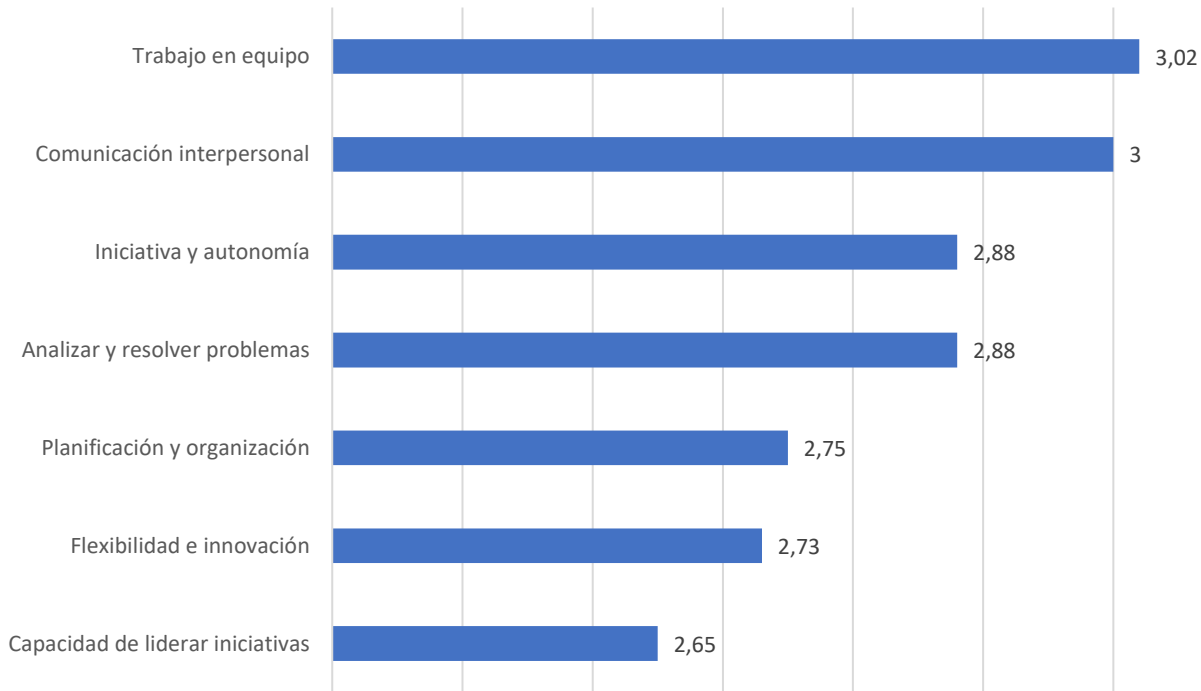
Les puntuacions de satisfacció són altes, superant la mitjana de l'escala en tots els aspectes de l'acció voluntària. Destaquen la relació amb persones destinatàries i la relació amb els professionals de l'entitat, en contraposició amb la feina de voluntariat.

Puntuacions mitjanes atorgades als motius per a iniciar/mantenir l'acció voluntària (escala 1-4)

Els motius per fer voluntariat són, sobretot, els que tenen a veure amb la solidaritat, la justícia social i els valors mateixos; aquests motius no canvien, segons les nostres dades, durant l'experiència de voluntariat.

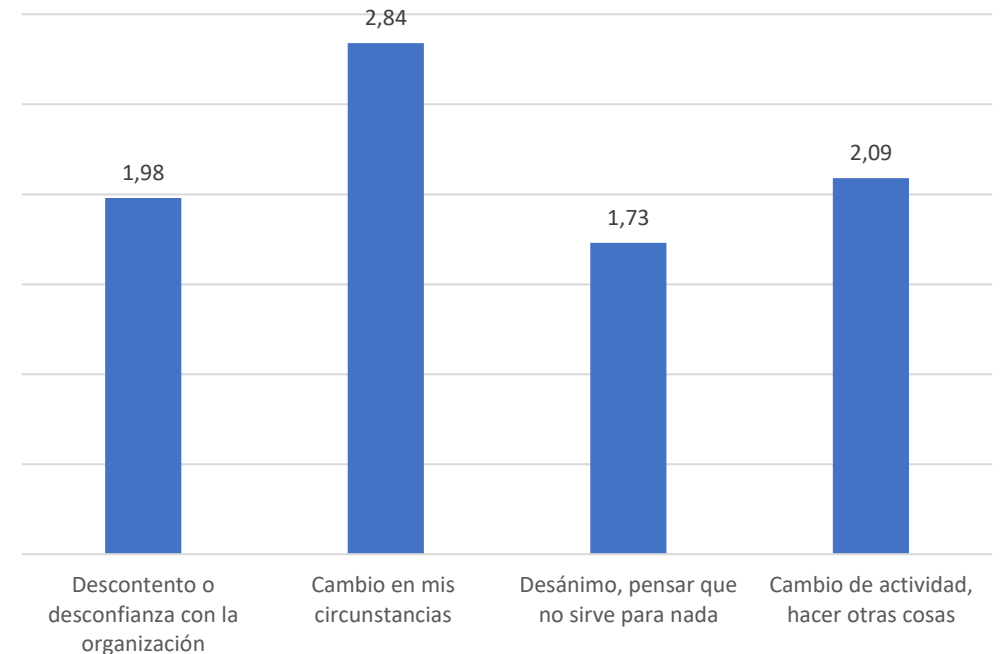
Puntuacions mitjanes de competències adquirides a través de l'acció voluntària escala 1-4

Les persones enquestades donen més puntuació al canvi en circumstàncies personals com a possible circumstància per deixar de fer voluntariat. No obstant això, se li dóna poca puntuació al desànim o la desconfiança en organització com a possible circumstància per deixar el voluntariat.

A l'estudi, les persones enquestades donen una major puntuació al treball en equip i a la comunicació interpersonal, seguides molt de prop de la resta de competències adquirides a través de l'acció voluntària. L'autopercepció d'adquisició de competències és inferior a les dades estatals.

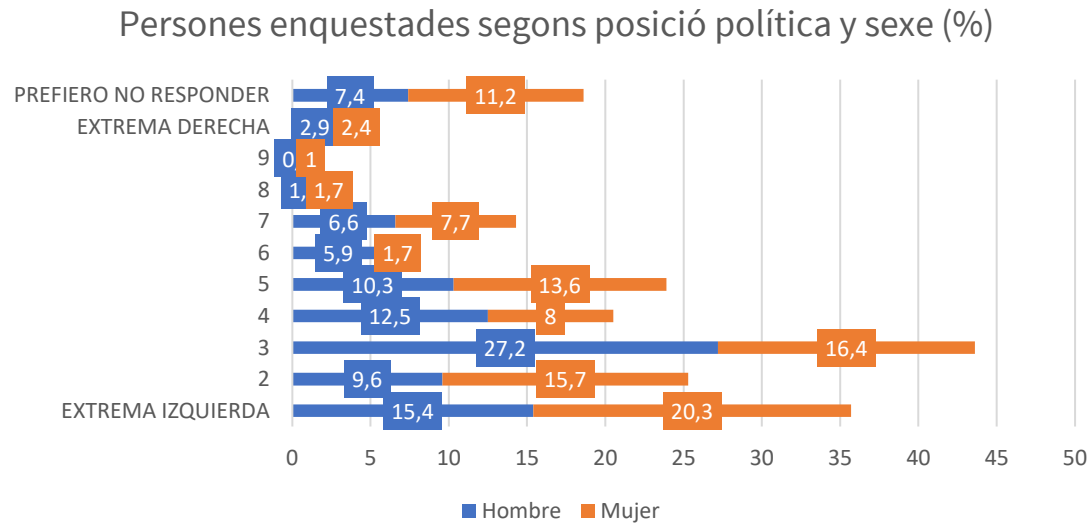
Puntuacions mitjanes atorgades per deixar de fer voluntariat (escala 1-4)

Resum de la motivació, satisfacció i expectatives del voluntariat a Catalunya

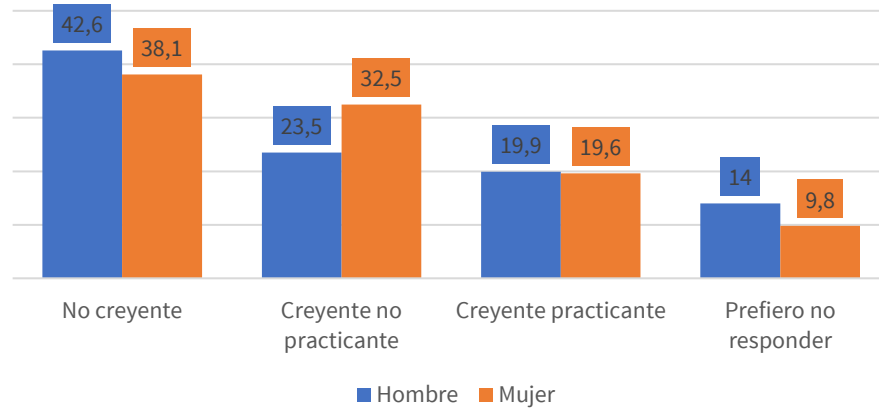
- Hi ha una alta satisfacció amb els diferents aspectes de l'acció voluntària, a destacar la relació amb persones destinatàries.
- El valor que es dóna a les raons per iniciar un voluntariat i per mantenir-lo són semblants.
- Es compta amb una alta valoració de les competències adquirides, especialment en treball en equip i comunicació interpersonal.
- Es dóna més importància a les circumstàncies personals per deixar el voluntariat.

Anàlisi per sexe i edat amb variables sociodemogràfiques

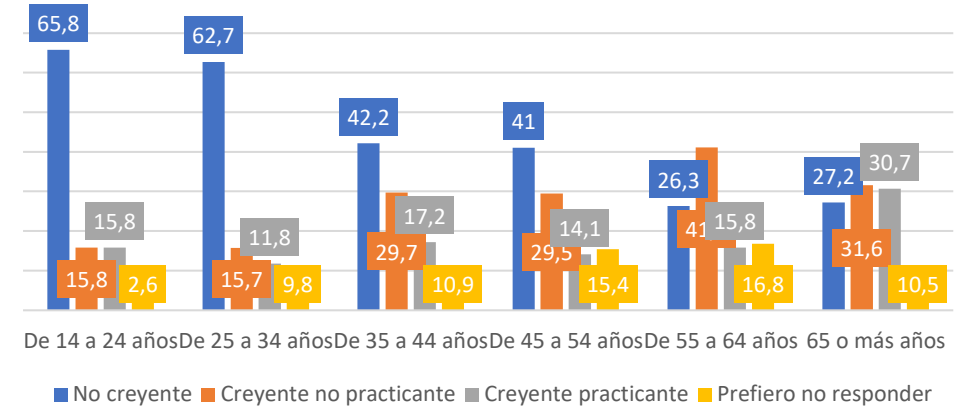

Hi ha un percentatge més gran de dones en les categories d'extrema esquerra. Els homes se situen en una part de la posició més moderada d'esquerra. També hi ha més dones en la categoria "prefereixo no dir-ho".

Persones enquestades segons posició davant la religió i sexe (%)

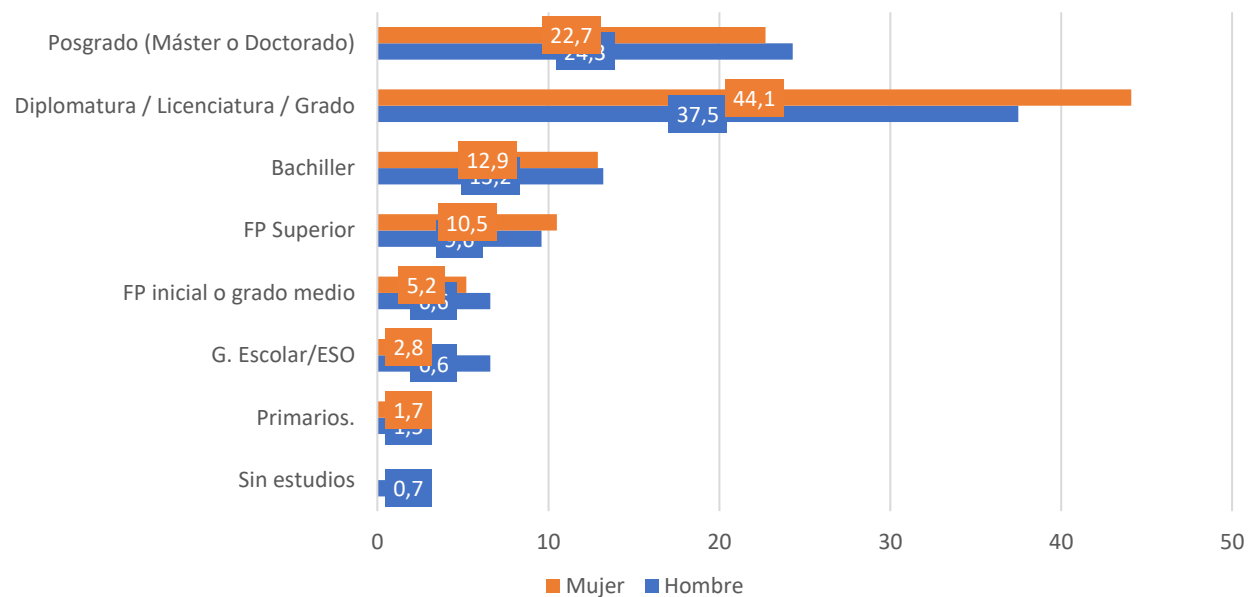

Persones enquestades segons posició davant la religió i edat (%)

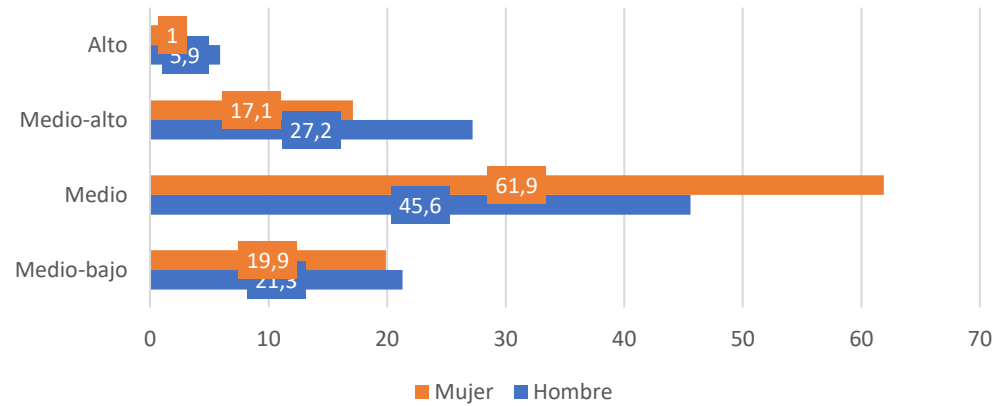
Podem observar com hi ha un percentatge més gran d'homes no creients enfront de dones. Pel que fa a l'edat, observem que hi ha una tendència més gran de persones no creients per a persones més joves que, en la mitjana que augmenta l'edat disminueix la tendència. La gràfica seria inversa en relació amb la participació en l'acció voluntària, a més edat més participació.

Persones enquestades segons nivell d'estudis i sexe %

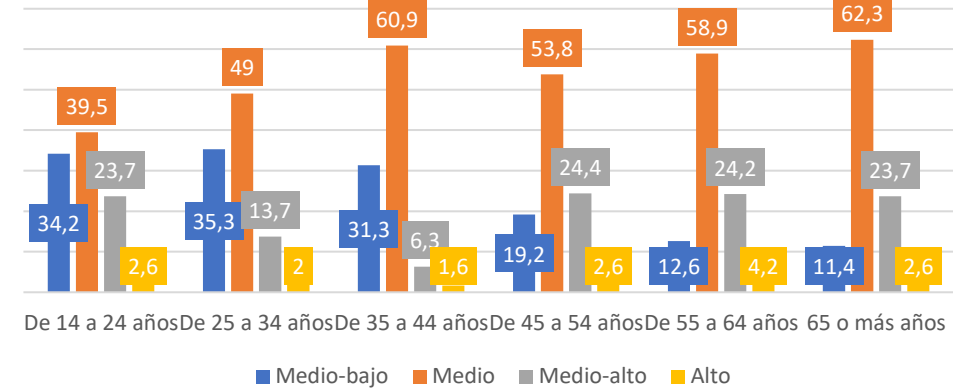

A més nivell d'estudis hi ha una tendència més gran al voluntariat, respecte a aquells amb nivells educatius menors. Hi ha major percentatge de dones a la categoria de diplomatura o llicenciatura. També és destacable una presència més gran en el voluntariat d'homes que de dones amb graduat escolar i sense estudis.

Persones enquestades segons nivell socioeconòmic i sexe (%)

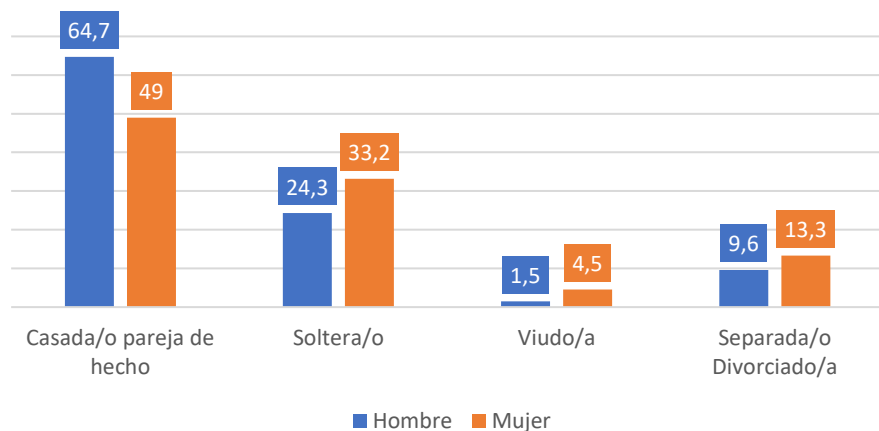

Persones enquestades segons nivell socioeconòmic y edat (%)

Podem observar que en el nivell mitjà, on hi ha més participació en el voluntariat, predominen les dones davant de les altres dues categories. En canvi, als altres nivells predomina la presència d'homes. A totes les edats predomina el nivell mig. A més edat el nivell següent tendeix a augmentar a mig alt i alt. I a menor edat, dels 44 als 14, tendeix a disminuir a mig-baix.

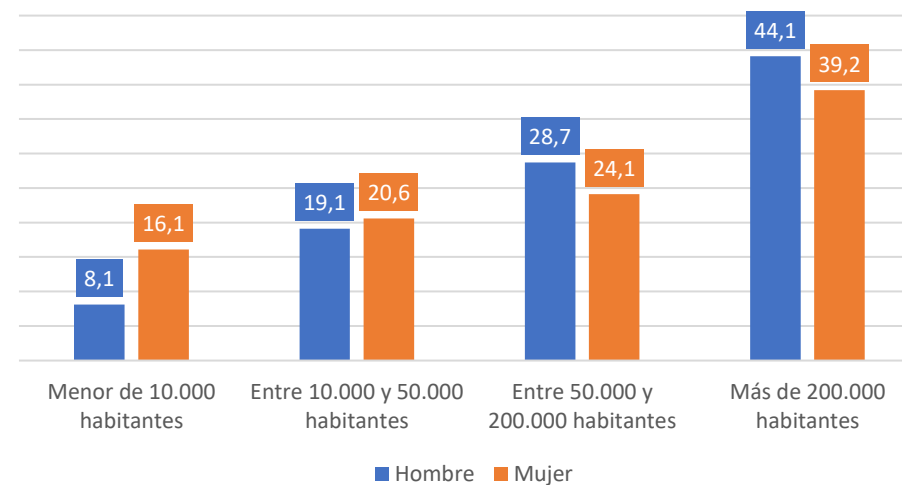
Persones enquestades segons estat civil i sexe (%)

És destacable com predominen els homes (en un 64,7%), a la categoria de casats respecte a les dones. Aquestes compten amb una major presència com a vídues, solteres o divorciades.

La presència de dones és superior en territoris per sota dels 50.000 habitants i dels homes per sobre dels 50.000 habitants.

Persones enquestades segons mida de localitat i sexe (%)

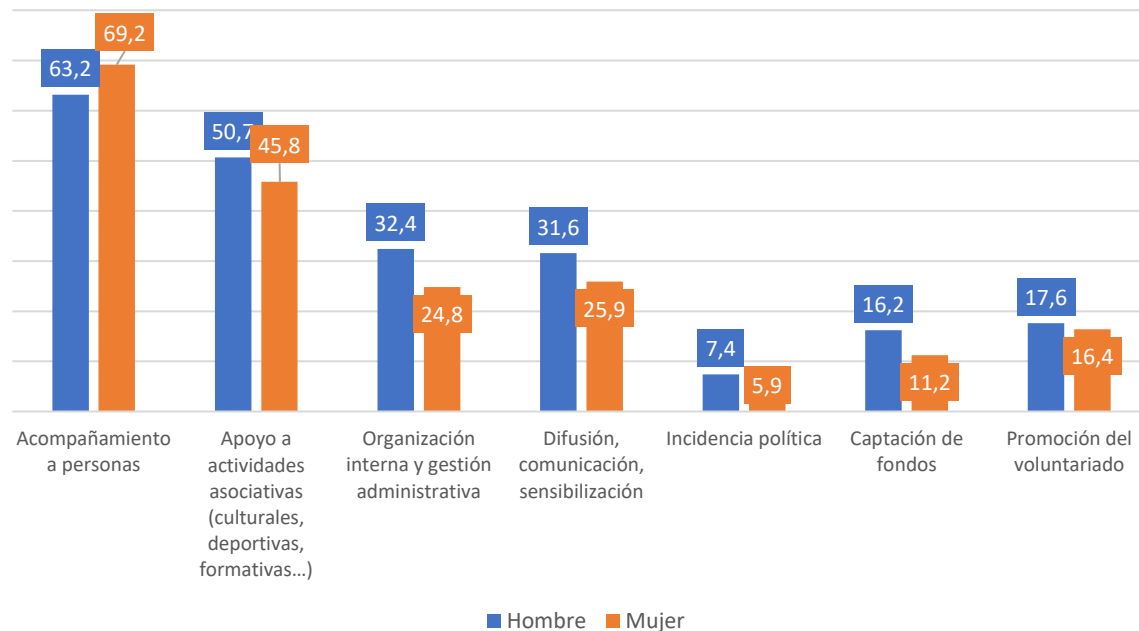

Resum de l'anàlisi per sexe i edat amb variables sociodemogràfiques

- Les voluntàries se situen a la franja més extrema de l'esquerra. Tenen nivells d'estudis superiors, són no creients o creients no practicants, amb nivell socioeconòmic mitjà, solteres o amb parella.
- En canvi, els homes se situen en una franja més moderada de l'esquerra, són no creients, amb nivell socioeconòmic més elevat i amb parella.
- També podem destacar que a més edat major nivell socioeconòmic. I a menor edat, menor nivell socioeconòmic i menor presència de persones creients

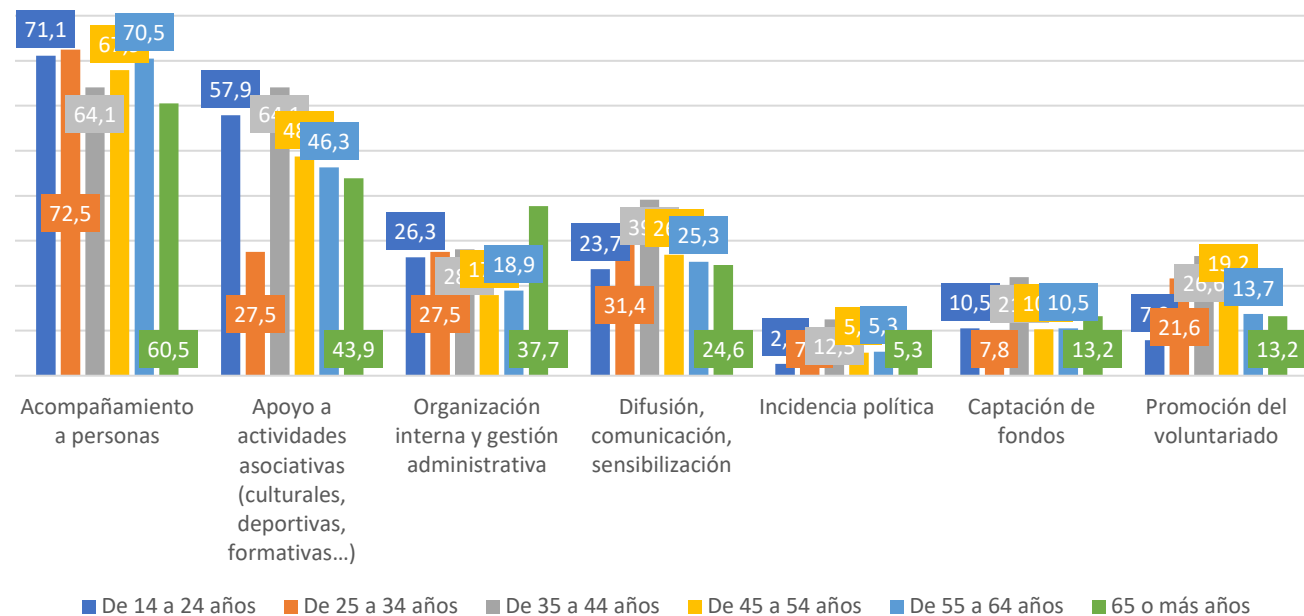
Anàlisi per sexe i edat amb variables d'acció voluntària

Persones enquestades segons sexe i tasques de voluntariat que realitzen (%)

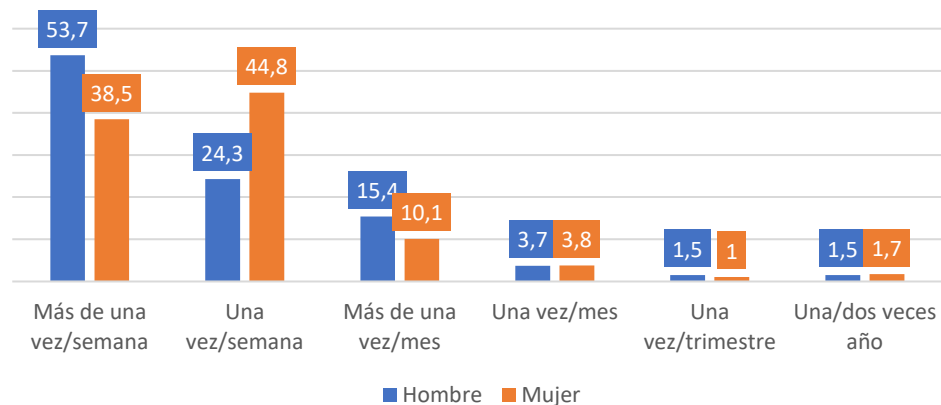
Destaquen com les dones, en un 6% més, fan activitats d'acompanyament a persones que no pas els homes. Ells es dediquen a organització interna, la difusió, la captació de fons i la promoció del voluntariat més que les dones.

Persones enquestades segons edat i tasques de voluntariat que realitzen (%)

Les persones més joves (de 14 a 24) destaquen en àmbits de suport a activitats associatives i acompanyament a persones. Per al grup de més edat en organització interna i gestió administrativa. De 25 a 34 anys en acompanyament de persones, difusió i comunicació i promoció del voluntariat.

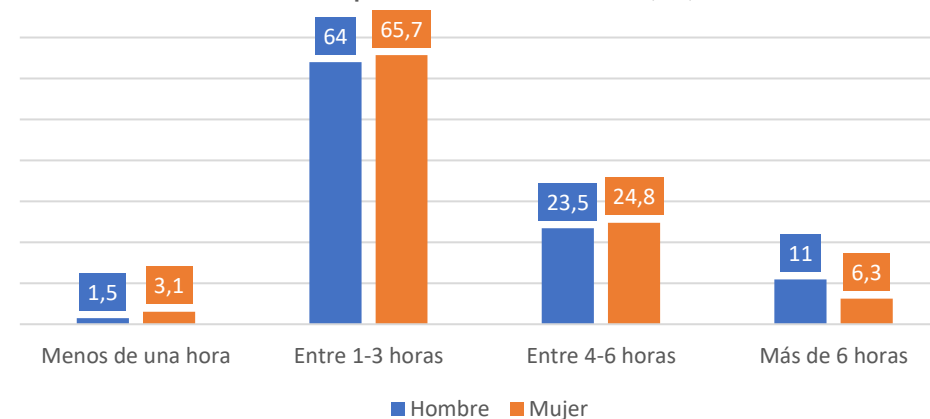
Persones enquestades segons sexe i freqüència amb què realitzen voluntariat (%)

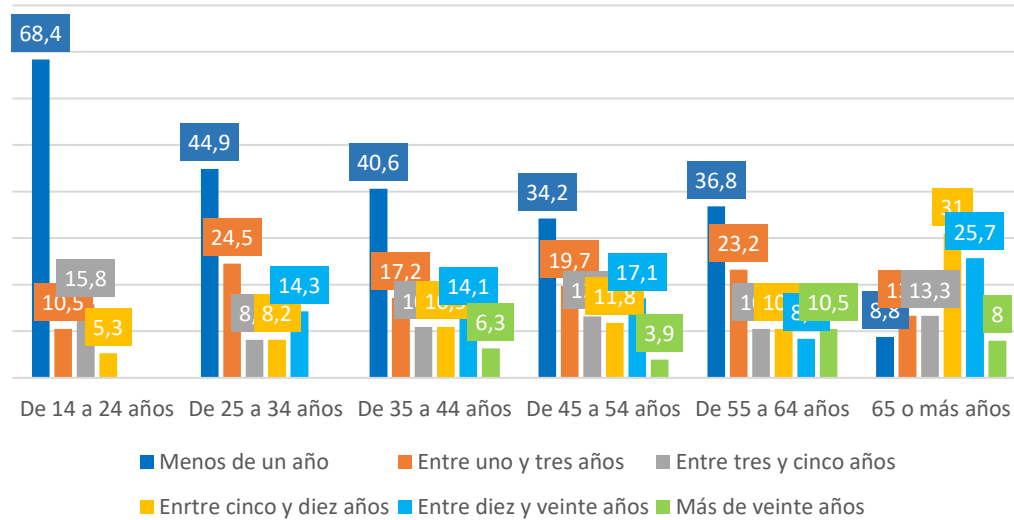
Els homes tenen més intensitat de voluntariat, fent activitat voluntària més d'una vegada a la setmana en major mesura que les dones.

No destaquen gaire les diferències percentuals per sexes quant al temps de dedicació, 1,5% aproximadament superior a les dones en els tres primers apartats. I superior en 4,7% per als homes a la dedicació superior, més de 6 hores.

Persones enquestades segons sexe i temps que dediquen al voluntariat (%)

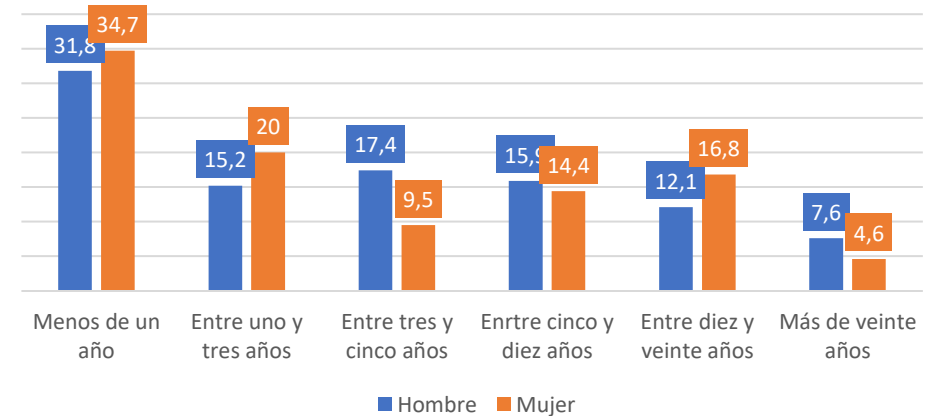
Persones enquestades segons edat i antiguitat del voluntariat (%)

Hi ha més presència de dones que tenen menys antiguitat, menys d'1 any i entre 1 i 3 anys. Entre 3 i 10 anys hi ha més presència d'homes. Entre 10 i 20 augmenten el nombre de dones. I amb més antiguitat destaca la presència d'homes.

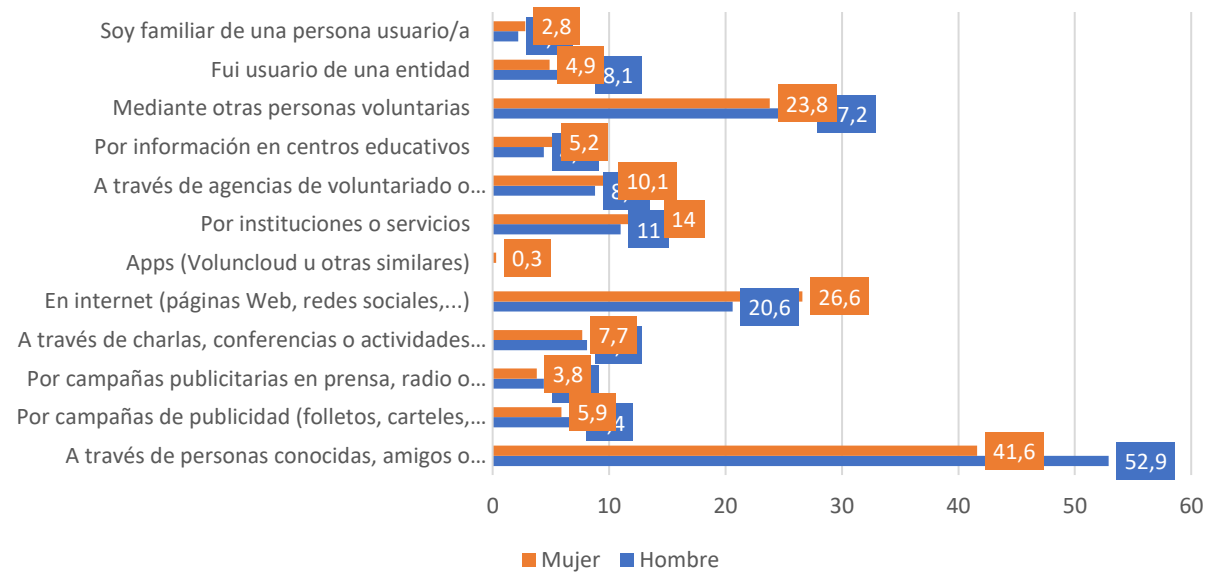
En general, predomina el voluntariat de menys d'un any, però especialment per al grup de població més jove. La major antiguitat es troba als grups de població adults

Persones enquestades segons sexe i antiguitat com a voluntàries (%)

Anàlisi per sexe i accés al voluntariat

Persones enquestades segons sexe i com van accedir al voluntariat (%)

El gràfic mostra com en més mesura els homes accedeixen al voluntariat mitjançant altres persones (ja siguin conegudes o voluntàries) que les dones. Així com elles atenen més altres mitjans com campanyes, xerrades o Internet, que els homes.

Resum de l'anàlisi per sexe i edat amb variables d'acció voluntària i accés al voluntariat

- Les voluntàries realitzen principalment tasques d'acompanyament a persones, van a l'entitat un cop per setmana, li dediquen d'1 a 3 hores a la setmana, fa menys d'un any que han accedit a través d'altres persones i a través d'internet.
- En canvi, els voluntaris destaquen en tasques de suport associatiu, organització i difusió, van amb més freqüència que les dones i accedeixen a través d'altres persones.
- A més, podem destacar que les persones joves porten menys d'un any i es dediquen més a tasques d'acompanyament de persones i de suport a activitats organitzatives.

Fonts estadístiques

- (1) Instituto Nacional de Estadística (2022). Población por comunidades y provincias, edad (grupos quinquenales) y sexo. Recuperado de <https://www.ine.es/jaxi/Tabla.htm?path=/t20/e245/p04/provi/l0/&file=0ccaa003.px&L=0>
- (2) Instituto Nacional de Estadística (2022). Hogares de personas residentes en viviendas familiares en España a 1 de enero, por tamaño del hogar y año. Recuperado de <https://www.ine.es/jaxi/Datos.htm?tpx=37669>
- (3) Instituto Nacional de Estadística (2022). Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y Situaciones de Dependencia. Recuperado de https://www.ine.es/prensa/edad_2020_p.pdf
- (4) Instituto Nacional de Estadística (2022). Población residente por comunidades y ciudades autónomas según sexo, grupo de edad y estado civil. Recuperado de <https://www.ine.es/jaxi/Tabla.htm?path=/t20/p274/serie/prov/p05/l0/&file=03001.px&L=0>
- (5) Instituto Nacional de Estadística (2022). Población por comunidades y provincias, nacionalidad, edad (grandes grupos de edad) y sexo. Recuperado de <https://www.ine.es/jaxi/Tabla.htm?path=/t20/e245/p04/provi/l0/&file=0ccaa006.px&L=0>